

Fókuszban az új koronavírus

04–07. oldal

EGYSÉGES KÉRELEM 2020

Fontos információk az egységes kérelmek beadásával kapcsolatban!

Azok a tagjaink, akik korábban már adták be a kamarán keresztül Egységes kérelmet, falugazdászaink telefonon keresni fogják időpont egyeztetés miatt április 20-ig. Falugazdász irodákban ügyfélfogadás kizárólag időpont egyeztetés alapján lehetséges. Bővebb információk a 19. oldalon.

**Felértékelődik a vidék,
a gazdák és az erdők
szerepe**

12–13. oldal

**Idén is korán indul
a jégkarmérséklő
rendszer**

21. oldal

**Az agrárium bármely
területén megvalósítható
a precíziós gazdálkodás**

16. oldal

Az Ön partnere a vasútlogisztikában

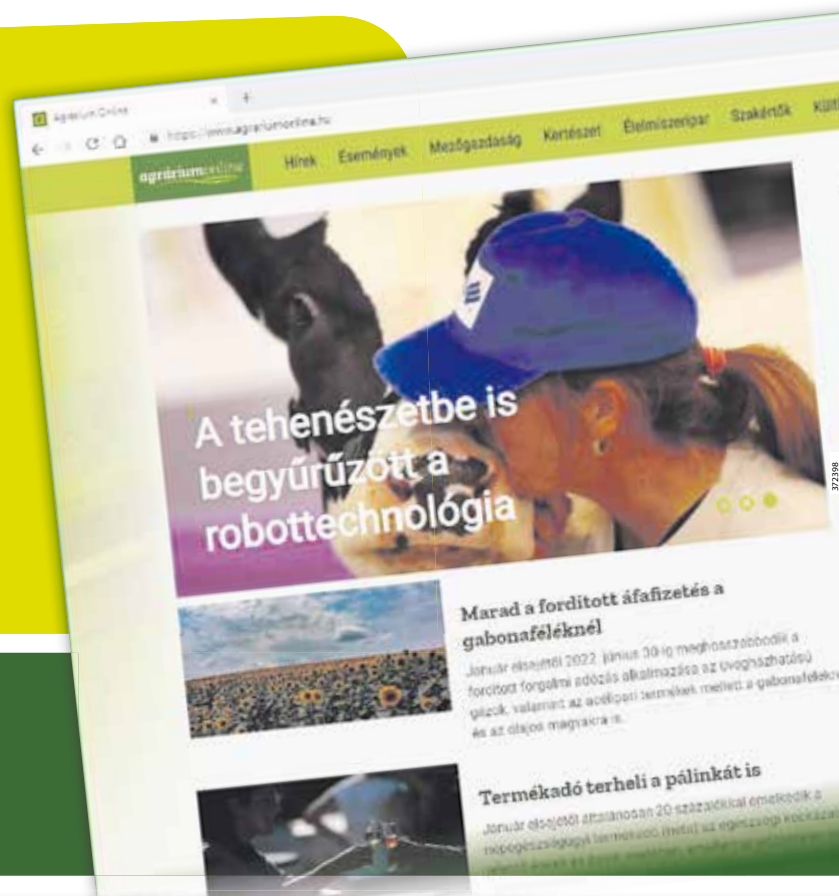
railcargo.com

37298

Az agrárium legfontosabb hírei első kézből – ONLINE!

agráriumONLINE

www.agrariumonline.hu

37298

Tartalomjegyzék

FÓKUSZBAN: KORONAVÍRUS

- 04 Etikus magatartásra szólít fel az agrárkamara
A pánikvásárlás ellen lépett fel a kamara
- 05 A NAK mindent megtesz az agráriumot érő negatív hatások csökkentéséért
- 06 A vírus hatása a V4 országok agrár- és élelmiszer-gazdaságára
- 07 A kiskérődző ágazat aktuális kérdései

HALGAZDÁLKODÁS

- 08 A tőgazdasági akvakultúra hozzájárul az európai zöldítési tervek megvalósításához
NAKPraktikum – „Vízgazdálkodjunk okosan!”

LOGISZTIKA

- 10 Szárítás, minőségbiztosítás, raktározás ■ Digitális átállás
- 11 Megyei agrárkoordinációs munkacsoportok segítik a kamarai tagokat

ERDÉSZET

- 12 Felértékelődik a vidék, a gazdák és az erdők szerepe

NÖVÉNYVÉDELEM

- 14 Okos mezőgazdaság az innovatív kertészeti növényvédelem érdekében

NÖVÉNYTERMESZTÉS

- 15 A kiegyensúlyozott mikroelem-ellátás és a megfelelő talajkémhatás jelentősége

PRECÍZIÓS GAZDÁLKODÁS

- 16 Az agrárium bármely területén megvalósítható a precíziós gazdálkodás

TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLTATÁS

- 18 A koronavírus a Közös Agrárpolitikát érintő tárgyalásokra is hatással van
- 19 Beadhatóak az idei egységes kérelmek

ÁLLATTARTÁS

- 20 A szarvasmarhatartók által igényelhető, termeléshez kötött állatalapú támogatások

MOZAIK

- 09 Elmarad a NAK Szántóföldi Napok!
- 21 Idén is korán indul a jégkarmérséklő rendszer
Javul a sütőipari termékek jövedelemhelyezete
- 22 NAK TechLab: a digitális almamolycsapda volt a legnépszerűbb ötlet
Különleges kiadvány a százéves jubileumra

NAKLAP, A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

VIII. évfolyam, 04. szám

Alapító: Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, Györfy Balázs elnök

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.

Zöld szám: +36 80 900 365 **E-mail:** ugyfelszolgalat@nak.hu

Portál: www.nak.hu **Kiadó:** Maraton Lapcsoport – Multivízió Kiadói Kft.

Felölös kiadó: Heffler György és Vida-Varga Andrea ügyvezető igazgatók

Tartalomfejlesztési igazgató: Forgács Bernadett **Főszerkesztő:** Dénes Zoltán

Lapmenedzser: Tremmer Tamás +36 20 534 7137

Fotók: NAK, Shutterstock

Szerkesztőség és hirdetésfelvétel: 8200 Veszprém, Házgyári út 12.

E-mail: naklap@maraton.hu **ISSN 2064-308X**

A hirdetések és egyéb reklámkiadványok tartalmáért a kiadó felelősséget nem vállal.

Köszönet tagjainknak, az élelmiszer-gazdaság minden szereplőjének!

Az elmúlt hetekben az új koronavírus miatt kialakul helyzetben a kamara azonnal a gazdálkodók és élelmiszer-előállítók segítésére sietett, napok alatt összegyűjtötte a tagok visszajelzése alapján a felmerült problémákat és publikálta azokat a szervezet honlapján. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara folyamatosan monitorozza az ágazati szereplőket érintő problémákat, begyűjti és rendszerezi azokat. Továbbá együttműködik az Agrárminisztériummal annak érdekében, hogy közösen juttassák el az agráriummal kapcsolatos beavatkozási javaslatokat az operatív törshöz és a kormány által megalakított, a gazdaság újraindításáért felelős munkacsoporthoz. Szakmai ismereteinkkel és tapasztalatunkkal segítjük a kormányzatot a megfelelő döntések meghozatalában.

A világszintű járvány nemcsak az emberi életet veszélyezteti, hanem a gazdaságra is óriási terhet rak. Ebben a helyzetben még nyilvánvalóbbá válik az agrár- és élelmiszeripar kiemelkedő, stratégiai jelentősége. Itt ragadom meg a lehetőséget, hogy köszönetet mondjak tagjainknak, az élelmiszer-gazdaság minden szereplőjének a mindenkori helytállásért és a kitartó munkálkodásukért. Az elmúlt hetekben láthattunk, hogy a magyar emberek mennyire fontosnak tartják, hogy hozzájussanak a biztonságos, magyar élelmiszerhez és a kialakult helyzetben az mondhatom, az ágazat tisztességgel helytállt.

Az új koronavírus-járvány terjedése az agrár- és élelmiszer-gazdaságot is megrengeti. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a folyamatosan gyűjtött információk alapján szakmai elemzéseket készít és megoldási javaslatokat is felvetett. Tisztelettel kérem tagjainkat, hogy olvassák a kamara hírlevelét, kövessék internetes oldalát, közösségi oldalainkat. Az alapos tájékozódás most életet menthet, csak ellenőrzött forrásból tájékozódjanak, rengeteg a félrevezető álhír. Ne ismerősök, a közösségi oldalakon megosztott ismeretlenek posztjaiból, hanem csakis hiteles forrásból tájékozódjunk, és tartsuk be azokat a rendelkezéseket, amelyeket a kormány tesz közzé ezekben a napokban! A kamara saját tagjai, munkatársai egészségének és életének megóvása érdekében rendkívüli munkarendet és szabályozást léptetett életbe, amely visszavonásig érvényes. A főigazgatói utasítás kiterjed a limitált központi munkavégzésre, az otthoni munkavégzésre, a falugazdász-hálózat munkájára, az ügyeleti rendre, a kommunikáció és tájékoztatás megszervezésére. Elsődleges szempont a személyes kontaktusok számának minimálisra csökkentése és az, hogy a kamara operatív szervezete működőképes maradjon, segítve a gazdálkodók tevékenységét e rendkívüli helyzetben. Ezt tartjuk szem előtt az egységes kérelmek beadása során is. Az a cél vezérel bennünket, hogy lehetőleg személyes gazdálkodói jelenlét nélküli ügyintézésrel, de a falugazdászok közreműködésével a május 15-ei szankciómentes beadási határnapig benyújtható legyen valamennyi érintett kamarai tag egységes kérelme. A falugazdászok minden hozzájuk forduló gazdálkodónak segítenek kérelmük beadásában. Mezőgazdaságunk és élelmiszeriparunk folyamatosan képes biztosítani a lakosság számára az élelmiszereket. Legyünk elővigyázatosak és fegyelmezettek, őrizzük meg hitünket és türelmünket.

Györfy Balázs

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Etikus magatartásra szólít fel az agrárkamara

Különösen fontos a jelenlegi helyzetben a piaci szereplők közti etikus viselkedés a mezőgazdasági termékek és az élelmiszer-ek piacán.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) aktívan közreműködik a rendezett viszonyok fenntartásában, és fellép a tisztességtelen magatartású szereplőkkel szemben. A kamara mintegy 400 ezer tagja – mezőgazdaságban, élelmiszer-előállításban, -feldolgozásban, -nagykereskedelemben tevékenykedők – az általuk etikátlannak vélt magatartások, illetve vitás kérdéseik rendezésében is kereshetik a kamara etikai bizottságát.

A gazdálkodók, vállalkozások sikeres működésének alapja a kölcsönös együttműködés, az érdekek és az értékek egyensúlyának szem előtt tartásával. A gazdaság nem működhet megfelelő etikai normák hiányában, hiszen a jog nem tud

minden etikai kérdést a saját szabályrendszerébe illeszteni. A NAK fontos célkitűzése – jelen veszélyhelyzetben is –, hogy aktívan közreműködjön a rendezett piaci viszonyok fenntartásában, és tevékenységével segítse a tisztességes piaci szereplőket. Az agrárgazdaság területén működő, különböző gazdasági súllyal rendelkező vállalkozások közötti érdekérvényesítési egyensúly kialakítása, fenntartása szintén a kamara egyik fontos célkitűzése. Ezen célok elérése érdekében hozta létre a NAK a megyei és az országos etikai bizottsági rendszerét. A bizottságok feladata, hogy a kamara tagjai között az – Üzleti Etikai Szabályzatban megfogalmazott – etikai normákkal ellentét

magatartások felmerülése esetén közvetítsen, megpróbálja összhangba hozni a piaci szereplők álláspontjait.

A köztestület tagjainak több lehetősége is van, a legfontosabb eljárás az Üzleti Etikai Szabályzatban foglalt megsértése miatti etikai eljárás. A jószolgálati eljárással a vitával érintett kamarai tagok közt fennálló vitás

kérdések egyezség útján történő rendezését lehet elérni. A NAK felhívja tagjai figyelmét, hogy amennyiben etikátlannak vélt magatartást tapasztalnak, keressék a köztestület szakmailag felkészült országos etikai bizottságát (orszagosetikaibizottsag@nak.hu) vagy közvetlenül a NAK megyei szervezetét.

• NAK

A pánikvásárlás ellen lépett fel a kamara

A NAK – tapasztalva a lakosság koronavírus-járvány miatti pánikszzerű és indokolatlan felhalmozással járó élelmiszer-vásárlását – „Ne spájzolj!” címmel kampányt indított, amelyet több kommunikációs csatornán juttatott el az érintett társadalmi körnek.

A vírusjárvány és kormányzati intézkedések nyomán a lakosság egy része a tartós élelmiszerek felvásárlásába kezdett, így hamar készlethiány alakult ki egyes élelmiszer-áruházakban. Mindez azt a látszatot keltette, hogy nincs elég élelmiszer az országban.

A kamara ezt észlelve indította el „Ne spájzolj!” című kampányát. Ebben a NAK hangsúlyozta, hogy az ország önellátottsága mintegy 120 százalékos az alapvető élelmiszerekből, és a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar folyamatosan képes

biztosítani a termékeket. Továbbá kiemelte, hogy egy-egy rövidebb időszakban néhány áruházban egyes cikkek feltöltési üteme az árupótlás (rendelés, szállítás, rakodás) időigénye miatt a szokásosnál hosszabb lehet, és az üzletek raktárkapacitásai is végesek.

A kampányban kiemelt üzenet, hogy az ország termelési potenciálja akár 150 százalékra is növelhető. Ugyancsak fontos információnak szánta a kamara, hogy Magyarországon élelmiszer-termelésénél mindig elsődleges szempont a belső

piac ellátása, és csak ezt követően történik meg a többlet exportja. A hazai kiskereskedelmet tekintve pedig elmondható: a boltok polcain évek óta az élelmiszerek mintegy háromnegyede hazai áru.

A kamara, ahogy mindig is, úgy a kampányban is kérte, hogy lehetőség szerint hazai termékeket vásároljanak a fogyasztók! Az itthon megtermelt alapanyagok helyben vannak, gyorsan piacra tudnak kerülni, a feldolgozók még mindig rendelkeznek kihasználatlan kapacitásokkal, így – ha a hazai kereslet jobban megnövekedne – a termelők és a feldolgozók továbbra is képesek kiszolgálni a magyar fogyasztókat. A hazai élelmiszer-ellátási lánc szereplői szakmailag felkészültek, az élelmiszer-előállító üzemek jól felszereltek, megfelelő és hatékony intézkedéseket tesznek a higiéniai előírások betartására.

Mindemellett a hazai élelmiszer-előállítás döntő hányadát adó üzemek nemzetgazdasági szempontból kritikus infrastruktúrának, úgynevezett létfontosságú rendszerelemeknek minősülnek – azaz szükség esetén rendvédelmi, honvédelmi szervek is biztosíthatják működésüket.

• NAK

A NAK mindent megtesz az agráriumot érő negatív hatások csökkentéséért

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a koronavírus-járvánnyal kapcsolatban elrendelt kormányzati intézkedések után folyamatosan monitorozza az ágazati szereplőket érintő problémákat, begyűjti és rendszerezi azokat. Továbbá együttműködik az Agrárminisztériummal annak érdekében, hogy közösen juttassák el az agráriummal kapcsolatos beavatkozási javaslatokat az operatív törzshöz és a kormány által megalakított, a gazdaság újraindításáért felelős akciócsoporthoz.

A Koronavírus-járvány Elleni Védekezésért Felelős Operatív Törzs a NAK által is javasoltakkal összhangban intézkedéseket kezdeményezett a biztonságos áruszállítás fenntartása érdekében, amely eredményeképpen biztosítható a járművezetők ismételt munkába állása, amennyiben megfelelnek a járványügyi előírásoknak. Ennek megfelelően az élelmiszeripar számára az áruk, az alapanyagok és a csomagolóanyagok zavartalan ellátása, az állattenyésztők számára a takarmányok telepekre érkezése, illetve a tavaszi munkákhoz szükséges inputanyagok gazdálkodókhoz eljuttatása továbbra is kiemelt prioritást élvez.

A kormányzati intézkedések hatásai a juhágazatban már érezhetővé váltak, a bárányszállítás az EU-n belül elindult, illetve a kereskedők visszajelzései alapján ezeket egyre gördüléknyebben tudják lebonyolítani. Ez kiemelt jelentőségű, tekintettel arra, hogy bár a hazai juhágazatnak több terméke is (hús, tej, gyapjú) van, azonban az árbevétel döntő hányadát a vágóbárány értékesítéséből származó bevétel adja.

A NAK álláspontja szerint az agrár- és élelmiszeripari ágazatot befolyásoló körülmények naponta változnak, ugyanakkor a hazai élelmiszer-feldolgozás és -termelés biztosítja a magyarországi ellátást. De egyre fokozódó problémát jelent az értékesítés például a friss virágot és zöldséget (spárga és gomba) termesztőknél, valamint a szaporítóanyag-előállítóknál, az intenzív akvakultúrában, a kiskérődző ágazatban, a víziszarvas-tenyésztők-

nél, a nyúltenyésztőknél és az erdőgazdálkodóknál, de további ágazatokat is jelentősen befolyásolhat a hazai és exportpiacok egyidejű beszűkülése.

A vendéglátáshoz hasonlóan (és több esetben ahhoz kapcsolódva)

A járványügyi helyzet okán a teljes halágazat számára bezárult az exportpiac, ami jelentős azonnali kieséseket okoz, hiszen a tavaszi halkészlet egy jelentős részét a termelők az exportpiacon értékesítik. Szintén problémát jelent a vendéglátóipar

vannak olyan szakágak is, ahol a kereslet drasztikus csökkenésével együtt járó bevételkiesés miatt veszélybe került az alkalmazottak foglalkoztatottságának háttere: a normál munkamenet lelassult vagy leállt és a dolgozók bérének kigazdálkodása is kihívást jelent. Továbbá vannak olyan állattartó telepek (pl. nyúl), ahol a dolgozók a fertőzéstől félelemre hivatkozva nem mennek be dolgozni. Ezeken a helyeken komoly gondot okoz a kieső munkaerő azonnali pótlása.

sámára történő szállítások drasztikus csökkenése, leállása.

További probléma lehet a munkából kiesők pótlása a megbetegedések, illetve a fertőződéstől félelem miatt távolmaradás okán is. Emellett a dolgozói létszám az idősök távolmaradása és az iskolák bezárása révén is csökkent, ami befolyásolhatja a szektor üzemmenetét, és jelentős forrásokat is igénybe vesz. Problémát okoz továbbá az időnyomok alkalmazása a szezon folyamán, akik közül sokan már évek óta a kör-

nyező országokból érkeznek (Szerbia, Románia, Ukrajna) és várhatóan több hónapon keresztül nem lehet őket beutaztatni, ami mind a tavaszi munkák, mind a betakarítás során megoldandó problémát jelent a kézimunka-igényes ágazatokban, mint pl. a kertészetben.

A fentiek a NAKlap március végi lapzártája idején fennálló állapotokat tükrözik. A kamara a kormányzati intézkedések bevezetése óta folyamatosan monitorozza az ágazati szereplőket érintő problémákat, begyűjti és rendszerezi azokat. Friss információkat itt olvashat: <https://www.nak.hu/tajekoztatasi-szolgaltatas/koronavirus>. A köztestület együttműködik az Agrárminisztériummal is annak

• NAK

A vírus hatása a V4 országok agrár- és élelmiszer-gazdaságára

A vírusjárvány hatására kialakult gazdasági és termelési környezet drasztikus megváltozása komoly hatással van mind a szlovák, mind a cseh, mind a lengyel agrár- és élelmiszeripari vállalkozások működésére, rövid és középtávú lehetőségeire.

Elmondható, hogy már most is számos intézkedést hoztak a régióban – Magyarországhoz hasonlóan – a járvány terjedésének lassítására, a várható gazdasági nehézségek csökkentésére.

Szlovákiában az egészségügyi és társadalombiztosítási járulékok fizetésének kötelezettségét elhalasztják a 2020. február, március és április hónapokra. Az ideiglenesen ki nem fizetett összegek pedig 18 havi részletre kerülhetnek kifizetésre 2020. július és 2021. december között. A járulékok elmaradása nem okozhat hátrányt ezen időszakban a pályázatok/támogatások igénylése kapcsán sem.

Intézkedéseket hoznak az EU-alapok felhasználásának megkönnyítésére, amely során például felgyorsítják a kifizetések jóváhagyását akár a fizikai helyszíni ellenőrzés nélkül, a kérelmező által küldött fotódokumentáció alapján, kifizetik az összes közvetlen kifizetést, megkönnyítik

a kérelmek beérkezésének és a közvetlen kifizetéseknek a 2020-ig történő adminisztrációját. Engedélyezik a telepi karantént azon munkahelyeken, ahol a termelést nem lehet megszakítani (pl. állattenyésztés), így a dolgozók folyamatosan rendelkezésre állhatnak.

A vészhelyzet miatt bezárt vállalatok (bárok, cukrászdák, kávézók, éttermek stb.) érvényes egészség-

ügyi kártyával rendelkező munkavállalóinak az agrár-élelmiszeripari vállalatoknál jelentkező munkaerőhiány enyhítésére való átcsoportosítására tesznek lépéseket. Ennek érdekében a Szlovák Agrár- és Élelmiszeripari Kamara csatlakozott a Szlovákiai Szállodák és Éttermek Szövetségéhez, hogy kölcsönösen tájékoztassák egymást a vendéglátóknál és az étterem-tulajdonosoknál rendelkezésre álló személyzet létszámáról és összekapcsolják őket olyan élelmiszeripari vállalkozásokkal, amelyek termelésre vagy logisztikára munkaerőt igényelnek.

A folyamatos termelés fenntar-

mértékben támaszkodik a szlovák, román, ukrán országokból származó munkavállalókra (különösen zöldség-, gyümölcs- vagy komló-termelési szezonális munkákra), akik jelenleg nem állnak rendelkezésre, mivel a határokat legalább egy hónapra bezárták. Egy másik ezzel összefüggő probléma az a tény, hogy a karanténban levő emberek száma növekszik és ez a mezőgazdasági termelést is kezdi befolyásolni. Ehhez hozzá kell számolni azt a kiesést is, amely első sorban a női munkavállalóknál jelentkezik, mivel jellemzően ők azok, akik a gyerekekkel otthon maradnak.

A tavasz közeledésével a mezőgazdasági termelőknek nehézségekbe ütközik a kellő mennyiségű készlet (magvak, palánták, növényvédő szerek, műtrágyák, állatgyógyászat, alkatrészecskék stb.) beszerzése is a szállítási láncok lassulása és az eseti készletcsökkenések miatt.

Egyes ágazatokban már most is jelentős készletek vannak (pl. gabona), amely az export megnehezülése miatt várhatóan tovább fog nőni. Ez jelentős hatással lesz az árakra, ami már jelenleg is érződik a tözsdéken. A mezőgazdasági termelőknek határozottan szükségük lesz kormányzati segítségre, ha az alapanyagok ára tovább csökken.

A fenti problémák mellett és azokhoz hasonlóan a lengyel mezőgazdaságot érinti talán a legkomolyabban az első sorban ukrán vendégmunkások elmaradása a járványhelyzet miatt. Az elmúlt években a termelés felfutásának alapja volt a nagyszámú vendégmunkás (állandó és idejű), a jelen helyzet azonban veszélyeztetni vezető agrártermelői pozícióit az unión belül; mivel jelenleg közel másfél millió ukrán vendégmunkás dolgozik a lengyel gazdaságban, azon belül is igen jelentős létszámban az agráriumban és a hozzá kapcsolódó feldolgozóiparban. A helyzet kezelése érdekében a

mezőgazdasági érdekképviseletek kéri Mateusz Morawiecki miniszterelnököt, hogy tegye lehetővé az ukrán munkások lengyelországi maradását.

A termelés nehézsége és a várható piaci visszaesés miatt, a gazdaságok nehézségeinek csökkentésére, fennmaradásuk érdekében a Lengyel Agrárkamara Szövetsége (KRIR) március 20-án kérte a kormánytól a közterhek fizetésének és a végrehajtási eljárások felfüggesztését 3–6 hónapra. Ez a döntés a Lengyel Bankok Szövetségének a kölcsönök visszafizetésének felfüggesztéséről szóló döntését követve bizonyos mértékig segíthet túlélni a pénzügyi nehézségekkel küzdő vállalkozásaiknak.

• LACZKÓ ANDRÁS/NAK

A kiskérődző ágazat aktuális kérdései

Az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból történő kilépése (Brexit), valamint a 2019 decemberében kitört és mára már világszintűvé vált humán koronavírus-járvány következtében a kiskérődző ágazati szereplőknek – a többi állattenyésztési ágazathoz hasonlóan – számos olyan kihívással és hatással kell szembenéznük, amelyek jelentősen befolyásolhatják mind rövid, mind pedig hosszú távon a juh- és kecskeágazat jövedelmezőségét és támogatási rendszerét.

Az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépése hatására igen sok bizonytalanság keletkezett a juhhúspiacon Európában, amely bizonytalanságokat tovább fokozták a koronavírus terjedésének megelőzése, valamint a járvány agrárgazdaságra gyakorolt várható kedvezőtlen hatásainak mérséklése érdekében már bevezetett és a későbbiekben bevezetésre kerülő nemzetközi és hazai intézkedések.

Bár a hazai juhágazatnak több terméke is (hús, tej, gyapjú) van, azonban az árbevétel döntő hányadát a vágóbárány értékesítéséből származó bevétel adja. A hazai juhágazatra jellemző három fő értékesítési időszak – a húsvét, ferragosto és karácsony – közül az egyik legjelentősebb értékesítési periódus a húsvét, amely a keresztény ünnepi időszakon kívül az április közepe táján kezdődő iszlám ünnepi időszakot és az ortodox húsvét idejét is magában foglalja. Tény, hogy bár csökkenő mértékben, de a vezértermékeknek továbbra is az olasz piacon értékesített úgynevezett „kissúlyú bárány” számít, ezért az Olaszország irányába történő szállítások korlátozása jelentősen befolyásolhatja a húsvéti időszak magyar bárányexportját. A húsvéti bárány-export mintegy 150 ezer állatot érint és a kivitel nagyságrendileg 3,5–4 milliárd Ft bevételt generál éves szinten. Az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy a húsvéti értékesítési időszakot követően is még nagyobb mennyiségű élőállat hagyta el hazánkat, így összességében akár 200–250 ezer állat

exportját és megközelítőleg 3–4 ezer magyar gazdálkodó jövedelmét befolyásolhatják kedvezőtlenül a korlátozások.

Hangsúlyozandó, hogy mind a NAK, mind pedig a meghatározó állattenyésztési ágazati szereplők – így a kiskérődző ágazati szereplők is – egymással szoros együttműködésben jelenleg is azon dolgoznak, hogy a koronavírus terjedésének teljes agrárgazdaságra és ezen belül az egyes ágazatokra gyakorolt várható hatásainak, kockázatainak gyors felmérését elvégezzék, és az esetleges kedvezőtlen hatások mérséklésére irányuló megoldási javaslatokat a lehető legrövidebb időn belül a döntéshozók elé terjesszék.

Fenti munkában aktív szerepet vállalt Zászlós Tibornak, a NAK alelnökének a juh- és kecskeágazati elismert szakmaközi szervezet létrehozására irányuló kezdeményezésére elindult folyamat első lépéseként a tavalyi év őszén megalakított Juh és Kecse Ágazatért Egyesület (JKÁE) is. A Magyar Állattenyésztők Szövetségének székházában 2020. március 12-én megtartott ünnepélyes belépési nyilatkozat aláírását követően az ágazati szereplők példamutató összefogásról tettek tanúbizonyságot, ugyanis a JKÁE tagjai közösen dolgoztak ki egy, a koronavírus-járvány kiskérődző ágazatra gyakorolt várható kedvezőtlen hatásainak mérséklésére irányuló intézkedési

javaslatcsomagot, amely ezt követően a kormányzat részére benyújtásra került.

Örömteli, hogy a járványügyi veszélyhelyzet elhárítását segítő Koronavírus-járvány Elleni Védekezésért Felelős Operatív Törzs az áruszállítást végző járművezetők ismételt munkába állásának lehetőségét megvizsgálta, és – számos korlátozó rendelkezés szigorú betartása mellett – az élőállat-, valamint az élelmiszer-szállítás folyamatos végzésére lehetőséget biztosított. Az Operatív Törzs döntése értelmében természetesen a bárányszállítások is folyamatosan végezhetőek azokba az országokba is, ahol karantént rendeltek el a járvány miatt.

Bizakodásra ad okot az ágazati szereplők jelenlegi helyzetben tanúsított összefogása, amely álláspontunk szerint a vertikum minden szereplője számára előnyt fog eredményezni! Bízunk továbbá abban, hogy a kormányzattal és szakmai szervezetekkel szorosan együttműködve a NAK hatékonyan hozzá fog tudni járulni a jelenleg kialakult helyzet lehető legrövidebb időn belüli, megnyugtató rendezéséhez.

• BOROVKA ZSUZSA/NAK

A tógazdasági akvakultúra hozzájárul az európai zöldítési tervek megvalósításához

Az Európai Unióban a halastavak jelenleg mintegy 250 ezer hektár természetközeli vizes élőhelyet tartanak fenn, hozzájárulva az ezekhez kötődő élővilág megőrzéséhez. A termelés a természeti erőforrások megújításán alapul, jó példáját adva ezzel a körkörös gazdálkodásnak. A tógazdasági haltermelés egészséges és szennyezésektől mentes táplálékot biztosít a fogyasztók számára.

Az európaiak többsége az akvakultúra-termelést a tengeri akvakultúrával azonosítja, miközben a világ haltermelésében az édesvízi akvakultúra – ezen belül is a pontyfélék termelése – meghatározó, és ez a tendencia a következő évtizedben még tovább fog erősödni a FAO és OECD előrejelzései szerint – világított rá Halasi-Kovács Béla, a NAIK Halászati Kutatóintézetének igazgatója az Európai Parlament halászati bizottságának fenntartható akvakultúra fejlesztéséről szóló februári nyilvános meghallgatásán.

Mint mondta, a pontyfélék termelése a fenntarthatóság szempontjából is kiemelkedik az állattenyésztési ágazatok közül. Ennek egyik kulcsa, hogy a tógazdasági akvakultúra a természeti erőforrások megújítására alapul. Ugyanakkor a takarmányozás során itt nincs szükség állati fehérjére, az itt termelt halak ún. „low food chain” fajok.

A közvetlen értékeken túl a tógazdasági akvakultúra közvetetten is jelentősen hozzájárul az „Európai Zöld Megállapodás” céljainak megvalósításához. Az unióban a halastavak jelenleg is mintegy 250 ezer hektár természetközeli vizes élőhelyet tartanak fenn, így hozzájárulnak

az ezekhez kötődő élővilág megőrzéséhez. A termelés megfelel a körkörös gazdálkodás követelményeinek. Ezeken túlmenően egészséges, szennyezésektől mentes táplálékot biztosít a fogyasztók számára.

Halasi-Kovács Béla az előadásában hangsúlyozta azt is, hogy a

tógazdasági akvakultúra erősítéséhez elengedhetetlen a kormányzat, az ágazat és a kutatás hármának harmonikus együttműködése. A fejlődés legfontosabb eszközei a tógazdasági akvakultúra fenntartható intenzifikációja, illetve a kutatás és innovációs tevékenység. A halastavi termelés, ideértve az általa létrehozott és fenntartott komplex értékeket, az édesvízi biológiai alapú gazdaság egyik prioritása lehet.

A tógazdasági akvakultúra fejlesztésének másik kiemelt területe az uniós támogatások. Ezen belül a tógazdálkodás természetiérték-fenntartó szerepének elismertetése egyfajta „Blue pond” támogatásként. A másik fókuszpont az édesvízi akvakultúra kutatás-fejlesztési és innovációs (KFI) támogatása. A legutóbbi két pénzügyi periódusban az édesvízi akvakultúra részesedése nem haladta meg a teljes akvakultúra-támogatás 5 százalékát. A szakértő szerint az ágazat növekedése szempontjából elengedhetetlen, hogy az előttünk álló tervezési ciklusban a tógazdasági akvakultúra-fejlesztés a potenciáljának megfelelő súllyal jelenjen meg a KFI programokban!

• NAIK HALÁSZATI KUTATÓINTÉZET/NAK

NAKPraktikum – „Vízgazdálkodjunk okosan!”

A NAK az idei évben is elindított a ingyenes szakmai fórumsorozatát, amely nemcsak a gazdálkodók, hanem a szaktanácsadók és talajvédelmi szakértők számára is nyitott volt. Az idei évben NAK-Praktikum (Korábban: NAKAkadémia) elnevezéssel indult az országjárás, ahol a megfelelő talaj- és vízgazdálkodás szükségességére hívtuk fel a figyelmet együtt az ebben jártas szakemberekkel – a Szent István, a Széche-

nyi István és a Miskolci Egyetem oktatóival, a KITE mérnök tervezőivel, a Nemzeti Földügyi Központ öntözési főosztályával. A talajban történő vízmegőrzésre s természetesen az egyre kiszámíthatatlanabb környezeti hatások eredőjeként a vízpótlás lehetőségeire világítunk rá, különös tekintettel az új jogszabályi alapokra.

A tervezett négy helyszín helyett – a kialakult helyzet miatt – három országgrészen 400 főt meghaladó

résztevőnek tudtuk közvetlenül átadni szakmai üzenetünket.

Az előadás-sorozatban felhívtuk a figyelmet a talajban történő vízmegőrzés fontosságára és ismertettük a megfelelő agrotechnikákat. A mezőgazdálkodási vízgazdálkodás tekintetében bemutattuk az elmúlt időszak termelőket segítő jogszabályi változásait, valamint a finanszírozási lehetőségeket. Továbbá ismertetésre kerültek az öntözési törvény végrehajtási

rendeleteiben tervezett intézkedési javaslatok, amelyekkel majd felhatalmazást kap a Nemzeti Földügyi Központ arra, hogy a termelői együttműködések ne csak szakmailag és jogilag, hanem anyagilag is támogatni tudja. Reális célkitűzés hazánkban, hogy 2024-ig mintegy 100 ezer hektárral bővüljön az öntözhető terület nagysága, amire a következő tíz évben 170 milliárd forint áll majd rendelkezésre.

• TASNÁDI/SZTAHURA/NAK

Elmarad a NAK Szántóföldi Napok!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Mezőgazdasági Eszköz- és Gépforgalmazók Országos Szövetsége (MEGFOSZ) főszervezésében 2020. május 27–28-án megtartani tervezett IV. NAK Szántóföldi Napok és AgrárgépShow előkészületei Mezőfalván hónapok óta zajlottak.

Azonban a koronavírus-járvánnyal kapcsolatban meghozott, a szabadtéri rendezvények látogatását és megtartását korlátozó kormányrendelet miatt a NAK vezetősége felülvizsgálta az idei rendezvény sorsát. Bár a szervezetek számára kiemelt fontosságú az esemény – hiszen a tudásátadás jegyében itt a gazdálkodók közvetlenül szerezhetnek a fejlődést biztosító döntéseik meghozatalát segítő releváns és naprakész információkat –, felelős főszervezőként partnereivel egyetértésben úgy határoztak, hogy az idei mezőfalvai program elmarad! A IV. NAK Szántóföldi Napok és AgrárgépShow-ra várhatóan 2021-ben kerül sor.

Fozát® 480
totális gyomirtó szer

A **Fozát® 480** glifozát-IPA só hatóanyagot tartalmazó, vízdoldható, folyékony totális gyomirtó szer készítmény.

HATÁSSPEKTRUM

- magról kelő egy- és kétszikű,
- valamint mélyen gyökerező élő gyomnövények

ELŐNYÖS TULAJDONSÁGOK

- jól időzíthető és biztonságos felhasználás
- tökéletes gyomirtó hatás
- versenyképes ár, gazdaságos kezelési költség

KISZERELÉSEK

- 3 dl-es kis kiszerelésben is kapható!
- további kiszerelések: 1 l, 5 l, 20 l

Forgalmi kategória: III.

szabadforgalmú kategória

A **Fozát® 480** termékünket keresse viszonteladóinknál, vagy a gazdaboltok kínálatában!

Agro-Chemie Kft. – Budapest, Bányalég utca 47-59.

tel. • +36 1 900 0800 | e-mail • info@agrochemie.hu | www.agrochemie.hu
Belföldi értékesítő munkatársunk: Mihalek Erzsébet – tel. • 06 1 9000 823

INSTANT TÉSZTA

Kutyáknak, sertéseknek, takarmánykeverőknek!

Legolcsóbb!

Legfinomabb!

cupake.hu

Szárítás, minőségbiztosítás, raktározás

A szemesztermény-szárítás a természetes száradás gyorsított folyamata, amely a termésbiztonság szempontjából alapvető fontosságú technológia. Sokféle műszaki megoldás lehetséges, ezek hatása különböző, ezért sokféle minőségű lehet a gyakorlatban a vízelvonási folyamat is.

Induljunk ki a természetes folyamatból, s nézzük, hogy a görében milyen hatás éri a kukoricát. Maghőmérséklet: süt a nap, a napfény hatására a kukoricacsövön a kukoricaszem 40–50 Celsius-fok közötti hőmérsékletű is lehet a déli oldalon. Légsebesség: légmozgás, szellő lengedez vagy fúj a szél, segít elvinni a párákat. A vízelvonás sebessége: nem káros, a kukorica jellemző sejt-szerkezete határozza meg

Haszonállataink tápanyagaként a kukorica minden összetevőjével

együtt szerves egységben, egymást erősítő módon hasznosul. Nincsenek hiánybetegségek, nincsenek por és éles törtszem által okozott betegségek, ezekre nem kell gyógyszer. Azt gondolhatnánk, hogy a kémleletes vízelvonás többet kerül és lassú. De ez nem így van! Éppen az a nagyszerű a dologban, hogy olcsóbb, mert kevesebb gázt használ a szárító és nincs teljesítménycsökkenés.

A biztonságos raktározás feltétele a kontrollált szárítás.

A raktározott termény élő anyag, amelyben az életfolyamatok nem szakadnak meg, csak lelassulnak

vagy épp szünetelnek. A probléma azonban összetett, gyakran előfordul, hogy a kukorica túlhevül, ezért megrepedezik, töredezik, végeredményben porosodik, „lisztesedik”, ami minőségromláshoz vezet és fokozza a penészgombás fertőzés veszélyét.

Mikrobák már a betakarított terményben is vannak. A növénytermesztés során főként a nagyobb víztartalmat igénylő, úgynevezett szántóföldi penészgombák, a tárolás során pedig a kisebb nedveségtartalom mellett az úgynevezett raktári penészgombák okoznak problémát. Utóbbiak a raktározás során kedvező feltételeket találhatnak a szaporodáshoz, ha a betárolt terményhalmazban meleg, párás klíma alakul ki. A gyakorlat szempontjából veszélyesek a fejlődésükhöz kevés vizet igénylő raktári penészgombák, az Aspergillus- és Penicillium-fajok, amelyek számos toxint termelnek. Sokan kiemelik a Fusarium, az Alternaria, ill. Stachybotrys-fajokat, amelyek közül a Fusarium fajok toxinjai közül a zearalenon, a trichotecének és a fumonizinek jelentenek nagyobb veszélyt, amennyiben a tárolt terményben számukra is kedvezőek a körülmények a továbbzaporodás-

hoz. A túlhevített termény is kiváló táptalaj a mikroorganizmusok számára. A hirtelen növekvő belső nyomás miatt megreped a kukorica, ennek következtében sok a törtszem és a liszt a szárítóban, ami a magtárban is jelentkezik.

A biztonságos tároláshoz a szárítás eredményeként homogén nedveségtartalmú terményt kell biztosítani, ez azonban gyakran csak komolyabb műszaki beavatkozás után lehetséges. A szárítóból kiadagolt termény heterogén nedveségtartalmú, előidézhető okokat lehet deríteni. Homogén nedveségtartalom esetén a raktározás feltételei jelentősen javulnak, a mikrobák életfeltételei romlanak, kisebb költséggel (hatékonyabb energiafelhasználással) jobb terményminőség érhető el.

A jelenleg piacon lévő szárítók többsége a kontrollált szárítás megvalósítására alkalmassá tehető. Ahhoz, hogy erről megbizonyosodjunk, az összes légcserében mérjük a maghőmérsékletet, meghatározzuk a szárítózónában uralkodó hőmérsékleti viszonyokat.

• SPEISER FERENC
SZÁRÍTÁSI SZAKÉRTŐ/
DR. HOFFMAN RICHÁRD PHD
KAPOSVÁRI EGYETEM

Digitális átállás

A NUTRIMAN tematikus hálózat immár teljesen digitális formában folytatja munkáját. A kialakult egészségügyi helyzetre való tekintettel a személyes találkozó helyett a partnerek videokonferencián keresztül tárgyalta meg a jövőbeli feladatokat, a körülményekre reagálva kialakított módosításokat. Bárki, akinek kérdése lenne a honlapon megtalált tartalmakhoz vagy magához a projekthez fűződően, egy űrlap kitöltésével felveheti a kapcsolatot a hálózattal. A NUTRIMAN honlapján lehetőség adódik magyarul keresni a különböző tápanyag-újrhasználást szolgáló termékek és technológiák között, amelyeket kategorizálva találunk meg.

• TÓTH ADRIENNE/NAK

Megyei agrárkoordinációs munkacsoportok segítik a kamarai tagokat

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) minden megyében Megyei Agrárkoordinációs Munkacsoportot hozott létre a gazdálkodók, az élelmiszer-előállítók és -feldolgozók, valamint az őket kiszolgáló beszállítók, szolgáltatók és a kereskedelem operatív együttműködésének támogatására.

A kamara a munkacsoportok révén is segít annak biztosításában, hogy a közel 400 ezer tagjának – a koronavírus-járvány miatt esetlegesen felmerülő – problémáira minél gyorsabban megoldások szülessenek mind helyi, mind országos szinten.

A munkacsoportok megtárgyalják a kamarai tagságtól beér-

kező észrevételeket, és azokkal kapcsolatban javaslatokat fogalmaznak meg. Folyamatosan felméri az emberi erőforrás-, alapanyag-, valamint az erő- és munkagépigényeket és -kapacitásokat, arról tájékoztatják a gazdálkodókat. Közvetítenek, ha esetleg valahol munkaerőigény vagy -többlet keletkezik, amire sür-

gősen megoldást kell találni. Nyomon követik a piaci folyamatokat, felméri az esetleges beszerzési és értékesítési problémákat és lehetőségeket, tájékoztatást nyújtanak azok kapcsán az érintetteknek. Egyeztetnek a közfoglalkoztatással kapcsolatban, segítenek közös értékesítési megoldások keresésében, támo-

gatják az esetleges kieső export miatti hazai felhasználást. A megyei munkacsoportok a NAK megyei igazgatóságain keresztül is elérhetőek. A kamara a tagjai által felé jelzett megoldandó problémákat folyamatosan jelzi az operatív törzs, a szakminisztérium, illetve a gazdaság újraindításáért felelős akciócsoport felé.

Mindemellett a kamara a tavaszi mezőgazdasági munkák zökkenőmentes megkezdéséhez is segítséget nyújt – folyamatosan egyeztetve az inputanyag- és eszközbeszállítókkal –, valamint az esetleges kieső export hazai felhasználását is segíti.

• NAK

NAK
BIZTOSÍTÁSOK

NAK BIZTOSÍTÁSOK

Ne hagyja, hogy az időjárás szeszélyén múljon munkája gyümölcse!

Bővebb tájékoztatásért hívja falugazdászát vagy ügyfélszolgálatunkat!
(+36 80 900 365/3. menüpont – Biztosítások)

biztositas.nak.hu

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Felértékelődik a vidék, a gazdák és az erdők szerepe

– Hamarosan eljön az az idő, amikor a vidéki emberek lesznek az emberiség túlélésének elismert és megbecsült zálogai – fogalmaz Luzsi József. A NAK vidékfejlesztésért felelős alelnökével az erdőtelepítési lehetőségekről, a vadkárokról, a vidékről, a gazdáknak a világban betöltött fontos szerepéről beszélgettünk.

– Több mint negyven év erdészeti gyakorlattal a háta mögött hogyan ítéli meg a hazai erdőgazdálkodás helyzetét?

– Erdészeti szemszögből tekintve történelmi pillanatokot élünk meg, soha nem volt olyan mértékű kormányzati ösztönzés a hazai erdőállomány fejlesztésére, mint napjainkban. Szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen a klímapolitikai célok elérésének egyik kulcsát az erdeink jelenthetik. Gyorsan hozzáteszem, hogy a mennyiségi megközelítés mellett a minőség kérdése ugyanolyan fontos. Értem ez alatt, hogy hazánk erdőterületének jelentős növelése csakis akkor vezethet hosszabb távon eredményre, ha a meglévő és az újonnan telepített erdeink mindenkori állapotára, a szakszerű erdőgazdálkodásra is kellő hangsúlyt fektetünk. Országsszerte sok olyan meglévő erdőterületet látok, amely azonnali beavatkozást igényelne. Az úgynevezett „küszöb alatti” erdők esetében célszerű lenne átgondolni, hogy milyen egyéb, extenzív jellegű hasznosítási formára lehetne áttérni. Emellett azt is szükséges alaposan megvizsgálni, hogy a jelenkor környezeti feltételei mellett mely térségek, területek alkalmasak valóban erdőtelepítésre. A legnagyobb kihívás azonban mégis az, hogy tudjunk előre gondolkodni, hiszen a ma elültetett facsemetének évtizedek múlva is megfelelő ökológiai viszonyokra lesz szüksége. A legfrissebb kutatási eredmények figyelemmel kísérése, a tudományos előrejelzések és ökológiai modellek ismerete

nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy döntéseink a fenntarthatóság jegyében születessenek. Az eddigi tapasztalatokra építve, okosan, a klímaváltozással kalkulálva kell erdőgazdálkodni, szem előtt tartva a genetikai, az ökológiai és a konzervációbiológiai kérdéseket is. A gazdasági összefüggések mellett éppúgy fontos szempont, hogy az erdők közjóléti és védelmi szerepéről se feledkezzünk meg.

– Mire számíthat az, aki úgy dönt, hogy belevág az erdőtelepítésbe?

– Egy biztos: ilyen mértékű támogatás még sohasem állt az ágazat rendelkezésére. Ráadásul nemcsak az első kiviteli költségek számolhatók el, hanem az ápolási munkák is támogatottak. Emellett a kiegészítő intézkedések költségeire is igényelhető támogatás, mint például villanypásztor, kerítés, erdőszegély kialakítására. Hab

a tortán, hogy a kieső jövedelem pótlására és SAPS-támogatásra is van lehetőség, szóval meglehetősen komplex programról van szó. Ezzel egyenes arányban áll az érdeklődők száma is. Naponta érkeznek újabb és újabb megkeresések, amelyek egytől egyig arról szólnak, hogy az eddig mezőgazdasági művelésű területek tulajdonosai fontolgatják az erdőtelepítést. Megjegyzem, hogy igen nehéz döntésről van szó, hiszen aki évtizedek óta szántóföldi növénytermesztést folytat egy adott területen, az nem biztos, hogy egyik napról a másikra el meri, illetve el tudja dönteni, hogy mostantól jöjjön az erdő. Még akkor is, ha sokuk esetében nem túl jó minőségű termőterületről van szó, gyakran csak „megszokásból” folyik rajta szántóföldi növénytermesztés. Szerencsére a mostani pályázati konstrukció sokat segít a megszokások leküzdésében. A

támogatást igénylő akkor jogosult a támogatás igénybevételére, ha a támogatási kérelem benyújtását megelőzően már rendelkezik az erdészeti hatóság által jóváhagyott jogerős erdőtelepítési engedéllyel. Az erdőtelepítési terv készítése kapcsán elvégzendő termőhelyvizsgálat alapjaiban meghatározza a tervezés irányát, illetve az optimális telepítés sarokpontjait. Azzal is tisztában kell lenni, hogy az előkészítő tevékenység, amire a támogatási kérelem benyújtásához szükséges valamennyi dokumentum a rendelkezésünkre áll, akár több hónapot is igénybe vehet. Idő van még bőven, hiszen egészen 2021. december 31-ig lehet támogatási kérelmet benyújtani, de a soron következő értékelési határnap 2020. június 30. Javaslom, hogy aki erdősítésben gondolkodik, a pályázati felhívás mellett mindenképpen olvassa át az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvényt, illetve a végrehajtásáról szóló FM-rendeletet. Sok hasznos információval lesz gazdagabb. Kiemelném, hogy a kamara aajtaja minden gazdálkodó előtt nyitva áll, bármilyen szakmai kérdés esetén állnak rendelkezésre szakértő kollégáim.

– Országsszerte sokat hallani mostanában a vadkárokról. Az ön által kezelt erdőkben is jellemző ez a probléma?

– Előfordul, de én valahogy úgy vagyok ezzel, hogy nem biztos, hogy a vad „bűnös”, elvégre ő csak élni, táplálkozni, szaporodni szeretne. A megértéshez és az elfogadáshoz ökológiai rendszerekben kell gondolkodni, látni az ágazati összefüggéseket és érdekeket, szakítani az „én-te-ő” szűklátókörű gyakorlattal, meg kell tanulni az együttgondolkodást. Ezzel együtt, az ország bizonyos vadgazdálkodási tájegységeiben nem halogatható tovább az optimálisnak nevezhető vadlétszám kialakítása, amelynél tisztességes eredményt biztosító mezőgazdasági tevékenység is végezhető. Van már rá élő példa, hogy felülről nyitott kilövési kvótával igyekeznek az álló-

mánycsökkentést ösztönözni. Inkább előbb, semmint utóbb: az erdő- és a mezőgazdálkodónak egy asztalhoz kell ülnie a vadászatra jogosult képviselőivel, és közösen kitalálni azokat a lépéseket, amelyekkel megelőzhető, illetve normális mederben tartható a vadkár. Egyet már megtanultam: eredményt csakis a két fél együttműködése hozhat, ezt a kérdést erőből nem lehet megoldani. Hosszabb távon egyik szereplő sem létezhet a másik nélkül, kéz a kézben kell gondolkodni és cselekedni. Óva intek mindenkit, hogy a bíróságon keresse az igazát, mert adott esetben aránytalanul sok energiájába, idejébe és pénzébe kerülhet. Még formálódik az az egységes vadkárfelmérési útmutató, amelyen már régóta dolgozunk az Agrárminisztérium és az Országos Magyar Vadászkamara kollégáival. Azt várjuk tőle, hogy

jelentősen mérséklődik a vitás esetek száma, adott problémára objektív módon ugyanolyan választ fog születni, a kárbecslő személyétől függetlenül.

– Az új EU-s költségvetési ciklusban mire számíthatunk a vidékfejlesztési prioritások, illetve források terén?

– Az előkészítő tárgyalások folyamatosan zajlanak, a Közös Agrárpolitika tervezésében, illetve a stratégiai tervezés társadalmasításában a kamara jelentős szerepet játszik. Pontos számokat még nem tudok mondani, de az irány egyértelműen látszik. Egyre inkább a mindennapi gazdálkodás fókuszába kerül az egészséges, élhető környezet, a precíziós gazdálkodás, a biodiverzitás, a zöldítés, az AKG, a NATURA 2000, éppúgy, mint például az állatjóléti kér-

dések vagy a növényvédők szereke korlátozása – a fenntartható mezőgazdaság érdekében. Valamennyi gazdálkodónak a széles körű társadalmi elvárásoknak megfelelően kell tevékenykednie, amihez elengedhetetlen az áránys ösztönzők biztosítása a támogatáspolitikában. Az urbanizáció globális szinten is megállíthatatlan, amely azzal a következőkkel jár, hogy a vidéki népesség, a gazdatársadalom szerepe egyre inkább felértékelődik. Gyakorlatilag ez a szűkülő társadalmi réteg fogja ellátni élelmiszerrel az egyre több városi embert, Földünk rohamosan bővülő lakosságát. Ezt pedig végső soron el kell ismerni, meg kell fizetni. Véleményem szerint hamarosan eljön az az idő, amikor a vidéki emberek lesznek az emberiség túlélésének elismert és megbecsült zálogai.

• PESZEKI GERGELY/NAK

• (MTI/AM)

Okos mezőgazdaság az innovatív kertészeti növényvédelem érdekében

A tudás áramlásának ösztönzése az unió egész területén a célja a SMARTPROTECT tematikus hálózatnak, a precíziós gazdálkodási technológiák és adatelemzés integrálásával.

Az új európai kutatási projekt, a SMARTPROTECT 2020 januárjában indult el. A kertészeti ágazat az EU-27 országaiban a mezőgazdasági termelés mintegy 13,7 százalékat teszi ki, miközben a teljes földterületnek csupán kis százalékát (mintegy 3%-át) képviseli. A zöldségtermelő ágazatot tehát magas hozzáadott érték és könnyen hozzáférhető munkahelyek jellemzik. A többi mezőgazdasági alágazatokhoz hasonlóan a kertészeti ágazatban dolgozó gazdálkodóknak meg kell birkóznuk azzal a kihívással, amit az integrált növényvédelem (IPM) alapelveinek kötelező végrehajtása jelent.

beavatkozások felhasználását olyan szinten tartják, amely gazdaságilag és ökológiailag indokolt, miközben minimálisra csökkentik az emberi egészséget és a környezetet érintő kockázatokat. Az IPM a hangsúlyt egészséges növények termesztésére helyezi, az agro-ökorendszerek lehető legcsekélyebb mértékű megzavarásával, és a természetes kártevő-szabályozási mechanizmusok használatát ösztönzi (az Európai Bizottság definíciója szerint). Az IPM a növényegészségügyi tevékenység holisztikus megközelítését képviseli, amely a megelőzésen, felügyeleten és ellenőrzésen alapul.

SMARTPROTECT partnerek az első nyitóülésen

kiemelkedő fontosságú ennek a célnak a megvalósításához. A SMARTPROTECT projekt alapvető célkitűzése a kutatás és a gyakorlati intézkedések közötti tudásbeli szakadék megszüntetése az IPM-módszerek innovációját illetően, különböző szabadföldi és üvegházi kultúrák esetében.

A SMARTPROTECT az 5 célzott IPM altémakörben történő tudásgyűjtésen alapuló módszertant javasol, amelynek során a meglévő tudományos tudást és a legjobb gyakorlatokat gyűjtik össze, és ezt a tudást alakítják át könnyen megérthető végfelhasználói anyaggá. A SMARTPROTECT azonosítani fogja a gazdálkodók igényeit és IPM-módszereket fog javasolni a napi gyakorlathoz mind a szabadföldi, mind az üvegházi termesztés esetében.

A projekt időtartama 3 év lesz, és 16 ipari és akadémiai partner összefogásában valósul meg, összesen 2 millió eurós költségvetés mellett. A projekt koordinációját az INAGRO (Mezőgazdasági Kutatási Fejlesztési és Tanácsadó Központ Nyugat-Flandria tartományban) fogja végezni.

A SMARTPROTECT konzorciuma a következő partnereket fogja össze különböző európai országokból: INAGRO (Belgium), Warwick Egyetem (WARWICK-Egyesült Királyság), Északi Élettudományi Egyetem (EMU-Észtország), Univerza v Ljubljani (UL-Szlovénia), Instituto Nacional de Investigação Agrária e Veterinária (INIAV-Portugália), Vyzkumny Ustav Rostlinne Vyroby (VURV-Csehország), Julius Kuhn-Institut Bundesforschungsanstalt für Kulturpflanzen (JKI-Németország), Assemblée des Regions Europeennesfruitiereslegumieres et horticoles (AREFLH-Franciaország), Fundacion Cajamar (CAJAMAR-Spanyolország), Darzkoipbas Instituts (LatHort-Lettország), Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (NAK-Magyarország), Grupo Hispatec Informatica Empresarial SA (HISPATEC-Spanyolország), Mezőgazdasági és Környezetvédelmi Megoldások (AGENSÖ-Görögország), EfosiInformaciske Resitve DOO (EFOS-Szlovénia), Katholieke Universiteit Leuven (KU LEUVEN-Belgium), Mezőgazdasági és Kertészeti Fejlesztési Tanács (AHDB-Egyesült Királyság).

• NAK

Ez a projekt az Európai Unió Horizon 2020 kutatási és innovációs programjából kap finanszírozást a 862563 sz. támogatási megállapodás keretében.

A kiegyensúlyozott mikroelem-ellátás és a megfelelő talajkémhatás jelentősége

Közismert tény, hogy a növénytermesztésünk csak részben használja ki a genetikai potenciálban rejlő lehetőségeket, ennek egyik oka a kiegyensúlyozatlan tápanyag-ellátás.

A makro- és mikroelemek, többek között, enzimek, lipidek, fehérjék építőkövei, aktivátorai, a szabályzó rendszer működéséhez a növény fejlődésének kezdetétől szükség van rájuk. Többségük nehezen transzlokálódik. Amennyiben kiegyensúlyozottan adagoljuk őket, hatásuk alapja a víz- és energiamegtakarítás.

Ezt a hatást számtalan tényező befolyásolja, többek között a növény faja, fajtája, hőmérséklet, víz-levegő arány, alkalmazás időpontja, kémhatás, alkalmazás módja, antagonizmusok, mikroelemforma, talaj kémiaja, Liebig-törvény stb. Ebből a nem teljes felsorolásból az következik, hogy vagy nagyon bele kell ásnunk magunkat az összefüggések felderítésébe, vagy olyan szakértőkhöz kell fordulnunk, akiről feltételezhető, hogy gyakorlati és elméleti szinten egyaránt ismerik a tápanyagfelvétel dinamikáját. Ebben a cikkben, sajnos, terjedelmi okok miatt csak részlegesen foglalkozhatunk a problémákkal.

Az egyik ilyen a kémhatás kérdése. A fő gond az, hogy míg a makroelemek 6,5 pH felett, a mikroelemek, a molibdént kivéve, a 6,5 pH alatti, savanyú tartományban jól felvehetők. Ezt a feladatot csak komplex módon, többirányú beavatkozással lehet jól megoldani. Egyrészt törekedni kell a 6,5 körüli pH elérésére, másrészt a mikroelem-ellátást már a csíranö-

vény esetén is biztosítani kell, hiszen, repce csíranövény esetén, arra alkalmas fajtában, a nitrogén-, foszfor-, kálium-, bór- és a vasellátás fokozása növeli a gyökértömeget, ami természetesen hosszútávon előnyt biztosít a növénynek.

A mikroelem-ellátás kapcsán nem lehet eléggé hangsúlyozni a faj, a fajta és a térbeli eloszlás jelentőségét. A mai tápanyag-utánpótlási rendszerek túlnyomó többsége olyan 50–55 éves tartamkísérleteken alapul, ahol nem használtak mikroelem-kiegészítést és olyan fajtákkal, amelyeknek nem vizsgálták a mikroelem-reakcióját. Azóta bebizonyosodott, hogy a különböző növényfajok és fajták nem egyformán reagálnak sem a makro-, sem a mikroelemekre, de a fajtáknak ezek-

mikroelem-kijuttatásra tanácsot adni. Ugyanakkor a tápanyagfelvétel problémáit a talajmintaterületeken belül kevesen vizsgálják. Hiába tűnik megfelelőnek egy tápelem ellátása talajmintaterület szinten, a mintaterületen belül, adott pontokon mért értékekben több száz százalékos eltérések is lehetnek. Sajnos a növényünk nem általában 3 vagy 5 hektáron növekszik vagy áll, hanem egy adott ponton. Technikai okokból jelenleg megoldhatatlan a tápelemek pontoszerű pótlása, de minél közelebb leszünk hozzá, annál jobb. Erről szól a precíziós vagy még inkább helyspecifikus gazdálkodás és tápanyag-utánpótlás.

Alapvető probléma a lombtrágyázás időzítése. A növények gond nélkül eljutnak a mikro- és mezelemes starter műtrágyákkal a virágzásig, tehát addig nem sok értelme van a lombtrágyázásnak, de a termelők többsége a magképződés kezdetekor befejezi a tápanyag-utánpótlást, pedig a növény ilyenkor még csak a szárazanyag felét építette be. A magfejlődés során, igaz, áttéteken keresztül, a növény alapvetően a talajból veszi fel a tápanyagot. Bizonyos tápele-

mek, mint a nitrogén, foszfor, cink és kén, azonban a vegetatív részekből kerül át a magba. A lombtrágyázásnak éppen a magképződés kezdete után lenne nagy jelentősége, hogy minél tovább zölden, asszimilációképes állapotban tartsuk a növényt. Ráadásul itt sem a mennyiség, hanem a megfelelő összetétel számít.

Az eddigieket bizonyítja a 1. ábra. A terület réti öntéstalaj volt (KA 43), 170 kg/ha nitrogén és nagyon jó víz és PK ellátással, semleges, 6,7 pH-s kémhatással.

A kontroll és a kezelt parcellák is 300 kg/ha startert kaptak különböző összetételben. A kontroll 3*16-os NPK starter műtrágya volt. A kezelt: 7-15-11 NPK, SO3 11, CaO 20, Mg 0,53 és bór, réz, cink, mangán, vas kiegészítéssel. A több mint két tonna terméstöbblet részben a mikroelem, részben a kalcium kiegészítésnek volt betudható. Természetesen egy lúgos talajon teljesen más megoldások vezetnek eredményre.

Összegzésül elmondhatjuk, hogy a tápanyag-utánpótlás nem egyenlő a 3*15+2 lombtrágya technológiával. Annál sokkal bonyolultabb és az áthúzódó hatások miatt egy adott technológia eredményessége vagy eredménytelensége csak többéves kísérleti adatokkal igazolható.

• DR. SZABÓ BALÁZS/NAK DIGITÁLIS MUNKACSOPORT

ről a tulajdonságairól még a tanácsadóknak sincsenek részletes információi. A legprofesszionálisabb rendszerekben sem szoktak, kivéve a kalciumot és a cinket, mezo- és

Az agrárium bármely területén megvalósítható a precíziós gazdálkodás

Kiemelten fontos az adatgyűjtés, s ezen belül a megbízható adatok gyűjtése a precíziós gazdálkodás szempontjából – mondta a NAK lapnak adott interjújában Milics Gábor, a Magyarországi Precíziós Gazdálkodási Egyesület elnöke.

– **A digitális agrárstratégia (DAS) céljainak teljesüléséhez a precíziós gazdálkodás minél szélesebb körű alkalmazására lenne szükség a szántóföldi növénytermesztésben, az állattenyésztésben, a kertészetben, a szőlészetben, a halászatban és az erdészetben. Hol tart ez a folyamat most?**

– A stratégia több olyan célt is megfogalmaz, amelyek a digitalizáció révén a precíziós gazdálkodás elterjedését teszi lehetővé. Az állami feladatok kijelölése és a gazdálkodók számára a precíziós gazdálkodás megvalósításához szükséges alapadatok és tudásbázis elérhetővé tétele két olyan fontos kérdés, ami a technológia elterjedését segítheti. Számos más intézkedési terv mellett az egyik legfontosabb feladat továbbra is a technológia közérthető bemutatása. Sok gazdálkodó már nagy biztonsággal alkalmazza az új technológiát, azonban azt is látom, hogy túl sok a misztikum körülötte, sokan elhiszik, hogy csak nagy beruházással lehet azt megvalósítani. Ezzel szemben, ha a józan paraszti ész egy kis modernizálással, újszerű megközelítéssel, egy jó szaktanáccsal párosul, akkor megvalósítható a precíziós megközelítés az agrárium bármely szakterületén. Rengeteg dolgunk van még, amíg a kép kitisztul, és a gazdálkodók helyesen fogják megítélni, hogy melyik elemét tudják alkalmazni a számos technológiai lehetőségnek. Várakozásom szerint egyre többen győződnek majd meg arról, hogy kis lépésekben, de érdemes foglalkozni a digitalizált agrármegoldásokkal.

– **A térinformatika és a távérzékelés két önálló tudomány, amely a precíziós (helyspecifikus) gazdálkodás alkalmazott területévé vált. Vajon lesznek még hasonló diszciplínák, amelyek robbanásszerű változást fognak hozni a mezőgazdaságban?**

– Mind a térinformatika, mind a távérzékelés információtechnológiai megoldás, amelyek a precíziós gazdálkodás megvalósításának alapvető megoldásai. Azt hihetnénk, hogy ezek az önálló tudományágak rutinszerűen szállítják a megoldásokat és nem tartogatnak dinamikusan fejlődő lehetőségeket. A területen jártas szakember is tisztán látja, hogy itt a klasszikus „jó pap holtig tanul” esetével állunk szemben. Elég abba belegondolni,

hogy a dróntechnológia mint távérzékelési megoldás az elmúlt tíz évben milyen dinamikusan fejlődött, vagy a műholdas távérzékelés milyen fejlődést mutat mind a képek (információ) rendelkezésre állása, mind felbontása terén. Ugyanakkor az információtechnológia még tartogat újításokat. Sokat hallunk manapság a mesterséges intelligencia, a robottechnológia, az adatátviteli technológiák (5G, sőt már 6G) és az IoT megoldásokról. Azt gondolom, hogy ezek alapvetően változtatják majd meg a gazdálkodást. Az autonóm járművek néhány éve még futurisztikus álmoknak tűntek a mezőgazdaságban, ma pedig már részei az egyes munkafolyamatoknak.

– **Adatot gyűjtünk évekig, avagy kezdjük el precíziósan gazdálkodni?**

– Adatgyűjtés nélkül nem valósítható meg precíziós gazdálkodás, hiszen a technológiának pont az a lényege, hogy adatokra alapozva hozhassunk

adatgyűjtése alapján merjen csak döntéseket hozni, hogy hogyan lehetne a technológiát bevezetni. Mivel a növénytermesztés során a sikerességnek számos útja – és sajnos tévútja is – van, nem lehet receptszerű megoldást mondani. Az adatokkal alátámasztható táblán belüli különbségek kimutatása hozzásegít ahhoz, hogy a helyspecifikus megoldások révén inputanyagokat differenciálva, a talaj teljesítőképességét megfelelően kihasználva hatékonyabb gazdálkodást folytasson valaki. De sokszor fordul elő, hogy egy tábla felmérésének az az eredménye, hogy nem érdemes gépekre befektetni, technológiát váltani, mert a közel homogén területen nincs értelme differenciálni az inputanyagokat. Ebben az esetben persze nem a helyspecifikus gazdálkodás a megoldás a hatékonyság növelésére. Ami talán a legfontosabb az adatgyűjtés terén, az a megbízható adatok gyűjtése. Bizonytalan vagy helytelen adatok alapján csak helytelen döntések hozhatók, amelyek végső soron meghatározzák a gazdálkodás sikerességét is....

– **Mit javasol azoknak a gazdálkodóknak, akik bizonytalanok annak eldöntésében, hogy érdemes-e befogni a precíziós gazdálkodásba?**

– Gyűjtsenek minél több információt arról, hogy azok a gazdátársaik, akik alkalmaznak valamilyen precíziós technológiai elemet, milyen megoldást, megoldásokat találtak hasznosnak és miket vetettek el. Ebben persze fontos, hogy a saját gazdaságukhoz közeli információk álljanak rendelkezésre, hiszen nem mindegy, hogy az ország melyik területén, milyen talajtípuson, milyen lokális különbségek figyelembevétele indokolt. Nem szabad elfelejteni, hogy aki precíziós gazdálkodó kíván lenni, az egy tanulási folyamat részévé válik. Az utat tehát mindenki magának építi ki, de ha valaki nem teszi meg az első lépést, akkor sose fog elérni az út végére.

• GÓSZ ZOLTÁN/NAK

seégeket. A területen jártas szakember is tisztán látja, hogy itt a klasszikus „jó pap holtig tanul” esetével állunk szemben. Elég abba belegondolni,

döntéseket. Ugyanakkor ahhoz, hogy valaki belekezdjen a precíziós szemléletű gazdálkodásba, nincs szükség arra, hogy hosszú évek aprólékos

Legyetek idén is részesei Beni, Frutti és Veggi kalandjainak!

Ennek a promóciós kampánynak a tartalma csakis a szerző álláspontját tükrözi, és kizárólag ő tartozik érte felelősséggel. Az Európai Bizottság és a Fogyasztó-, Egészség-, Élelmiszerügyi és Mezőgazdasági Végrehajtó Ügynökség (CHAFA) semmilyen felelősséget nem vállal a kampányban szereplő információk esetleges felhasználását illetően.

AZ EURÓPAI UNIÓ
TÁMOGATÁSÁVAL
FINANSzíROZOTT KAMPÁNY

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

les fruits et
légumes frais
Interfel

ENJOY
IT'S FROM
EUROPE

A koronavírus a Közös Agrárpolitikát érintő tárgyalásokra is hatással van

Ahogy az már a cikksorozat korábbi részeiben is kifejtésre került, mind az új időszak uniós költségvetés, mind a Közös Agrárpolitikát érintő jogszabályok esetében a tárgyalási folyamatok jelentősen elhúzódnak. További gátló tényezőként a jelenleg már Európát is rendkívüli mértékben sújtó koronavírus okozta járvánnyal azonban senki nem számolt.

Figyelembe véve a kialakult járványügyi helyzetet, kérdésként merül fel, hogy milyen tempóban zajlanak tovább az Európai Unió 2021 és 2027 közötti többéves pénzügyi keretéről szóló egyeztetések. A horvát elnökség év elején még ambiciózus volt az új költségvetés elfogadását illetően, de kétségek mutatkoznak afelől, hogy jelen körülmények között erről június végéig megállapodás szülessen. Az uniós büdzsé pontos számait illetően szintén lehetnek még változások, ugyanis az Európai Parla-

ment (EP) erős kritikával illette az Európai Tanács elnökének korábban benyújtott javaslatát, amelyet az állam- és kormányfők a február 20–21-én tartott rendkívüli ülésen végül nem fogadtak el. Az EP-képviselők szerint a benyújtott javaslat nem elég ambiciózus és nem nyújt megfelelő biztonságot ahhoz, hogy az EU megbirkózzon az előre nem látható válságokkal, mint például a koronavírus-járvány.

A járványra való tekintettel a horvát elnökség úgy döntött, hogy a tanácsi ülések többségét törli, és

azokat csak a legszükségesebb kérdésekben tartja meg, korlátozott részvétellel. Ennek értelmében a Mezőgazdasági és Halászati Tanács március 23-ai ülését is törölték, ahol az átmeneti időszakot érintő rendelkezések voltak napirenden. Ennek megtárgyalását a 2020. április 27–28-ai találkozóra halasztották. Az elhalasztott ülés időpontjában azonban egy videokonferenciát szerveznek a mezőgazdasági és halászati miniszterek körében, hogy a delegációk megvitathassák a koronavírus agrár-élelmi-

szeripari és halászati ágazatra gyakorolt hatását és az ezzel kapcsolatban felmerült problémákat. Emellett arról is egyeztetnek a szakminiszterek, hogy miként szüntessék meg a tagállamokban kialakult felhalmozási lázat és pánikot, és hogy egyúttal megnyugtassák a lakosságot a bőséges élelmiszer-ellátásról, valamint az ellátási lánc megfelelő működéséről.

Március közepén az Európai Bizottság is megtette a koronavírus gazdasági hatásának ellensúlyozására irányuló összehangolt válaszlépéseket. A Bizottság egy úgynevezett ideiglenes keretet fogadott el, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a hatályos állami támogatási szabályok keretében továbbra is elegendő likviditás álljon bármely típusú vállalkozás rendelkezésére, és hogy a koronavírus-járvány alatt és azt követően is fennmaradjon a gazdasági tevékenység folytonossága. Szintén a kialakult helyzet következtében az Európai Bizottság elhalasztotta a Termőföldtől az Asztalig, valamint a Biodiverzitás Stratégia megjelenését is, így március helyett április végén teszik közzé azokat az iránymutatásokat, amelyek a nemzeti KAP stratégiai tervek kialakításában is fontos szerepet játszanak.

Számos kérdés marad egyelőre még megválaszolatlanul a Közös Agrárpolitika alakulását befolyásoló tárgyalások menetéről, ugyanakkor mind az európai polgárok, mind az uniós intézmények számára vitathatatlan a mezőgazdaság és az élelmiszeripar stratégiai jelentősége, amely főleg ezekben az időkben mutatkozik meg igazán. Ezért is tartjuk továbbra is kiemelten fontosnak a KAP megfelelő finanszírozását az új költségvetési ciklusban.

• HORVÁTH DÓRA/NAK

Beadhatóak az idei egységes kérelmek

Az idei egységes kérelmek szankciómentes benyújtási ideje 2020-ban április 6. és május 15. közötti időszak. A falugazdászok valamennyi hozzájuk forduló gazdálkodónak segítenek kérelmük beadásában!

Idén április 6-án indult az egységes kérelmek benyújtása. A kérelembeadás során 2020-ban 43 támogatási jogcímről, intézkedésre lehet igényelni támogatást, illetve adatszolgáltatási kötelezettséget teljesíteni. A **szankciómentes** benyújtási határidő 2020. május 15. Az egységes kérelmet továbbra is kizárólag elektronikus úton, a Magyar Államkincstár online felületén lehet benyújtani a <https://www.mvh.allamkincstar.gov.hu/e-ugyintezes> oldalon.

A május 15-ig benyújtott egységes kérelmet – késedelmi szankció nélkül – 2020. június 2-ig adatváltozás keretében lehet módosítani. **Abban az esetben, ha egy ügyfél május 15-ig nem nyújtotta be kérelmét,** úgy május 16. és június 9. között még megteheti, de ez már csak a támogatási összeg munkanaponként számított 1 százalékos késedelmi szankció alkalmazásával lehetséges. **A 2020. június 9-ét követően benyújtott egységes kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasítják!**

Felhívjuk a gazdálkodók figyelmét, hogy az egységes kérelem felületén beadható, de nem annak részeként benyújtott állatalapú közvetlen támogatási kérelmek esetében a már benyújtott támogatási kérelmek 2020. május 15-e után is csak szankció mellett módosíthatók! Kérjük az állattartókat, hogy ennél az igénylésnél nézzék át az állatok egyedi azonosítóit és tenyésztőkódjait, hogy a kérelemben helyesen legyenek feltüntetve. Továbbá ellenőrizték, hogy amennyiben az adott jogcímhez szükséges, akkor a megfelelő

évi állománylistát csatolják a kérelemhez.

Fontos, hogy ha még nem sikerült elvetni az idei évre tervezett növényt, abban az esetben is nyújtsák be a kérelmeket a tervezett növénnel, amelyet aztán később módosítani is lehet.

Lényeges változás, hogy **az idei évtől megszűnik** két támogatási jogcím, az EMVA- AKG környezetvédelmi célú gyeptelepítés célprogram és THÉT (rég

Felhívjuk azon tagjaink figyelmét, akik **falugazdászok segítségével** nyújtják be az egységes kérelmet, hogy a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – felelős köztestületként és munkáltatóként – több, a falugazdászok személyes ügyfélfogadását is korlátozó intézkedést vezetett be. A kormány által kihirdetett veszélyhelyzeti intézkedésekkel összhangban a kamara napi működése során a lehető legkisebbre kívánja csökkenteni a koronavírus-járvány terjedésének lehetőségét a személyes ügyféltalálkozások alkalmával, ezzel is megóva munkavállalóit és a kérelembeadásban érintett, százezer-nél is több kamarai tag egészségét. Mindeközben arra is ügyel, hogy a falugazdászok a kiemelt időszakban is zökkenőmentesen tudják segíteni a gazdál-

cél, hogy lehetőleg személyes gazdálkodói jelenlét nélküli ügyintézésrel, de a falugazdászok közreműködésével a május 15-ei szankciómentes beadási határig benyújtható legyen valamennyi érintett tag egységes kérelme.

Az eljárással kapcsolatban felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy azokat, akik **korábban is falugazdász közreműködésével adták be a kérelmet,** a falugazdászok hívni fogják telefonon, hogy egyeztessék a szükséges teendőket. Azon tagjaink, akik eddig nem vették igénybe falugazdász segítségét a kérelembeadáshoz, de idén szeretnék kérni a közreműködésüket, kérjük, hogy maguk keressék a kamara központi ügyfélszolgálatát a +36-80/900-365 számon vagy az ugyfelszolgalat@nak.hu címen.

névén KAT), így ezeket az idei kérelemben már nem lehet igényelni.

A kérelem benyújtásához további információk találhatók a www.nak.hu/ek2020 oldalon.

kódokat. A NAK egyeztetéseket folytat arról, hogy elkerülhető legyen több tízezer olyan személyes találkozó, ami a meghatalmazások másik falugazdász általi megkötéséhez lenne szükséges. A

A kiemelt időszak alatt a falugazdászok valamennyi hozzájuk forduló gazdálkodónak segítenek kérelmük beadásában!

• NAK

A szarvasmarhatartók által igényelhető, termeléshez kötött állatalapú támogatások

Kezdődik a 2020. évi egységes kérelem (EK) benyújtásának időszaka, amely alatt lehetőség van a szarvasmarhatartók számára termeléshez kötött állatalapú támogatási jogcímek esetében támogatási, kifizetési igénylést beadni elektronikus formában.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara falugazdász hálózata és központi ügyfélszolgálatra szükség esetén minden gazdálkodónak segítséget nyújt az esetleges kérdések megválaszolásában, a problémák megoldásában. Falugazdász kollégáink országos hozzáféréssel rendelkeznek a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal által fejlesztett alkalmazásokhoz, amelyekkel le tudják kérdezni egy adott jogcím esetében a támogatásra jogosult egyedek listáját annak érdekében, hogy a kérelem benyújtásakor Excel formátumban fel lehessen tölteni az egyedazonosítókat a felületre.

A jogszabályok által megszabott feltételek teljesítése, valamint az elmúlt években tapasztalt problémák alapján elmondhatjuk, hogy a különböző jogcímek eltérő képet mutatnak a gazdálkodók szemszögéből.

A legegyszerűbb és talán legkevesebb gondot okozó támogatási forma a termeléshez kötött hizottbika-tartás támogatás, amelynek feltételei néhány fogalmi pontosítást kivéve gyakorlatilag nem változtak a 9/2015.

(III. 13.) FM-rendelet megjelenése óta. A támogatási időszakban (2019. 04. 01. naptól 2020. 03. 31. napig) belföldi vágóhídon levágott vagy élő állatként, szállítás útján az országot elhagyó, legalább kilenc hónapos, bármilyen fajtájú, hím ivarú szarvasmarha és bivaly joga-

sult a támogatásra, amennyiben a vágást vagy szállítást közvetlenül megelőzően legalább két hónapig az igénylő tenyészetében tartózkodott. A gyakorlatban előforduló problémák elsősorban az ENAR események – kikerülés, bekerülés, vágás, külföldre szállítás – bejelentésének elmaradása vagy késedelmes teljesítése körül koncentrálnak.

A szintén viszonylag egyszerűen teljesíthető termeléshez kötött tejhasznú tehéntartás támogatás fel-

szükséges teljesíteniük, oly módon, hogy nem ezen a napon kerültek a tenyészetbe, de ekkor már betöltötték a 23 hónapos kort. A tej- vagy kettős hasznú fajtájú, legalább egyszer ellett, nőivarú egyedek támogathatók, azzal a megszorítással, hogy a kettős hasznú egyedek nem részesülhettek korábban termeléshez kötött anyatehéntartás támogatásban. Amennyiben március 31. napig a támogatásra benyújtani kívánt egyed után élő borjút nem regisztráltak az ENAR rendszerben, de külföldi elléssel vagy hazai holtelléssel rendelkezik, ezt az ellátó állatorvosnak a MÁK által rendszeresített nyomtatványon igazolnia kell, amelyet fel kell tölteni az EK felületre. Szintén elengedhetetlen feltétele a támogatási jogosultságnak az állatállomány gümőkör-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartása,

hónapos tartási kötelezettség terheli a gazdálkodót, amely alatt a kieső egyedeket pótolnia kell, kivéve abban az esetben, ha valamilyen vis maiorral érintett esemény miatt került ki az állat. Ennek igazolása és a vis maior bejelentése a kérelmezőt terheli. Húshasznú és kettős hasznú fajtába tartozó tehén, illetve nyolc hónapos kort betöltött üsző egyedekre igényelhető támogatás azzal, hogy a tehén-üsző aránynak a birtokon tartás idején 60:40 százalékot el kell érnie. A született borjak nem hagyhatják el a tenyészetet egy hónapos korukig, és húshasznú, központi lajstromszámmal rendelkező tenyész bikákon nyolc hónapos korukig, amelyet fel kell tölteni az EK felületre. Szintén elengedhetetlen feltétele a támogatási jogosultságnak az állatállomány gümőkör-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartása,

tételein többször is könnyített a jogalkotó, elsősorban a tenyészetben tartózkodás időpontjának vonatkozásában. Jelenleg már nem kell az egyedeknek a tenyészetben lenniük a támogatási kérelem benyújtásakor, ezt kizárólag a támogatási év március 31. napján

amelyet a MÁK kérésére az illetékes megyei kormányhivatal igazol.

A termeléshez kötött anyatehéntartás támogatás az egyetlen olyan jogcím, ahol az állattartóknak a jövőben teljesülő feltételeket is vállalniuk szükséges. A kérelem benyújtását követő naptól hat

hónapos tartási kötelezettség terheli a gazdálkodót, amely alatt a kieső egyedeket pótolnia kell, kivéve abban az esetben, ha valamilyen vis maiorral érintett esemény miatt került ki az állat. Ennek igazolása és a vis maior bejelentése a kérelmezőt terheli. Húshasznú és kettős hasznú fajtába tartozó tehén, illetve nyolc hónapos kort betöltött üsző egyedekre igényelhető támogatás azzal, hogy a tehén-üsző aránynak a birtokon tartás idején 60:40 százalékot el kell érnie. A született borjak nem hagyhatják el a tenyészetet egy hónapos korukig, és húshasznú, központi lajstromszámmal rendelkező tenyész bikákon nyolc hónapos korukig, amelyet fel kell tölteni az EK felületre. Szintén elengedhetetlen feltétele a támogatási jogosultságnak az állatállomány gümőkör-, brucellózis- és leukózismentes tenyészetben tartása,

• NÉMETH CSABA/NAK

Idén is korán indul a jégkarmérséklő rendszer

A tavaszi munkák időszaka kulcsfontosságú a hazai agráriumban. A NAK a jelenlegi helyzetben is fontosnak tartja a jégkarmérséklő rendszer április 15-ei elindítását, hogy a gazdák termőföldjeit és az egyéb vagyontárgyakat megóvhassák.

Az országos lefedettséget nyújtó, összesen 986 darab (219 automata és 767 manuális) talajgenerátorból álló jégkarmérséklő rendszer generátorai ezüst-jodid tartalmú hatóanyagot égetnek el, ami feláramlással a felhőkbe jut, ott csökentve a kialakuló jégzemcsék méretét. Az ezüst-jodid nincs negatív hatással a csapadék mennyiségére, inkább a csapadék mennyiségét kellene növelnie. A hatóanyag légkörbe juttatása sem egészségügyi, sem környezetvé-

delmi kockázatot nem jelent, illetve az időjárást egyéb módon nem befolyásolja.

Időjárás szempontjából nagyon ritka két egyforma év, hiszen a zivataros napok számának tekintetében hasonló, a zivatarok kialakulásának szempontjából viszont teljesen eltérő volt a jégkarmérséklő rendszer működtetésének első két éve. Ez azzal magyarázható, hogy a tavaszi és a nyári periódusban érkezett zivatarokat is elkülöníthetjük lokálisan kialakuló és frontrendsze-

rekkel érkezett zivatarokra. Ezek közül 2018-ban a lokálisan kialakuló zivatarok többször fordultak elő a korábbi évekhez képest, mivel e csapadékot okozó képződmények távol maradtak a térségtől. Ezzel ellentétben 2019-ben az április 15. és szeptember 30. közötti védekezési időszakában a zivatarok érkezése, kialakulása a határokon túlról – orkán erejű széllel, viszonylag rövid idő alatt, nagy mennyiségű csapadékkal – érkező frontokhoz volt köthető. 2019-ben is többször tapasztalhattuk a szélsőséges időjárási viszonyokat, heves zivatarokat, többek között borsó, cseresznye, egy-egy esetben dió nagyságnyi jég hullását.

A rendszer valódi hatékonyságát csak néhány év múlva lehet majd értékelni, amikor több évre visszamenőleg összehasonlíthatóak a jégkárrok mennyiségei a korábbi évek

adataival. Az megállapítható, hogy a 2019-es rendkívüli időjárás ellenére az összes mezőgazdasági kárbejelentésen belül éves szinten harmadával csökkent a jégkár aránya. A fokozott védekezés ellenére az ország néhány pontján hullott jégeső, hiszen nincs olyan technológia, amellyel ez teljes mértékben kiküszöbölhető lenne.

• NAK

Javul a sütőipari termékek jövedelemhelyzete

A Magyar Pékszövetség megbízásából – és a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara támogatásával – a NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet (NAIK AKI) 2019-ben is elvégezte az alapvető sütőipari termékekre (fehér- és félbarna kenyér, vizes zsemle, tejes kifli) vonatkozó költség- és jövedelemelemzést.

A korábbi, 2018-ban készült költség- és jövedelemvizsgálat eredményeként a sütőipari vállalkozások jelentős mértékben tudták érvényesíteni költségeiket az áraikban. A sikeres munka 2019-ben is folytatódott. A kutatóintézet által megállapított, 2019. első negyedév tényadatain alapuló költség- és áradatok a NAK portálon keresztül elérhetőek.

A tanulmányban látszik, hogy a vizsgált időszakban a termelési költségek csaknem 60 százalékát a munkaerő és a lisztre fordított kiadások teszik ki, ami 10 százalékponttal magasabb, mint 2017-ben. Az élel-

miszeriparon belül a sütőiparban a legjelentősebb mértékű a munkaerőköltség, a korábbi adatokat pedig jelen adatgyűjtés is igazolta. Ebből következik, hogy a sütőipar sokkal érzékenyebb a munkaerőpiacon bekövetkező változásokra az élelmiszeripar egyéb szakágazataihoz képest.

Míg 2017-ben és 2018-ban még az alapanyagköltség volt a legmeghatározóbb elem, 2019-re már a fehér kenyérről is (csakúgy, mint a három másik vizsgált termékéről) a személyi jellegű kiadások tették ki a legnagyobb részarányt a költségszerkezetben.

Összességében azonban elmondható, hogy a jelentősebb forgalmú sütőipari termékek előállításának jövedelemhelyzete javult 2019 első negyedévében az előző két év eredményeihez képest. Ez arra a pozitív tendenciára mutat rá, miszerint a kereskedelem egyre inkább elismeri a sütőipar növekvő költségeit. Mindazonáltal a feldolgozási fázisban még mindig alacsony a jövedelmezőség, olyannyira hogy az országos átlagot tekintve a félbarna kenyér

termelése veszteséges (–20 forint/kilogrammos fajlagos jövedelem), a fehér kenyéren és tejes kifli pedig csak minimális a nyereség (fehér kenyér esetében 1 forint/kilogramm; tejes kifli esetében 0,35 forint/darab).

Az ágazat jövője szempontjából kulcsfontosságú a személyi jellegű kiadások és a munkaerőhatékonyság monitorozása, a szakképzett munkaerő megléte.

• POLCZER KATALIN/NAK

NAK TechLab: a digitális almamolycsapda volt a legnépszerűbb ötlet

Nagyvállalatok és innovatív agrár startupok együttműködéseit segítette elő az első hazai agrár startup program, a NAK TechLab. A három hónapot felölelő programnak köszönhetően számos termékfejlesztés indult el a nagyvállalatok és a startup vállalkozások között.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és a Design Terminal által tavaly indított NAK TechLab a magyar mezőgazdaság digitális modernizációjára fókuszál. Újgenerációs startup vállalkozások segítségével olyan innovatív megoldásokat keres az agrárium kihívásaira, amelyek felendítik és hatékonyabbá teszik azt, és amelyek segítségével Magyarország központi szerepet tölthet be az Európai Unión belül az agrárszektor fejlesztésének területén.

A NAK TechLab fő célja, hogy valós piaci problémákra találjon megoldást, erre garanciát jelentenek a program-

ban szakmai partnerként szerepet vállaló nagyvállalati szereplők. A működő megoldások a nagyvállalati infrastruktúrán keresztül képesek a leggyorsabban eljutni a gazdálkodókhoz, ezzel elősegítve a szektor modernizációját és a hatékonyság növelését.

A startup programhoz olyan cégek csatlakoztak, mint a Bonafarm Csoport, az Axiál Kft., a KITE Zrt., a Vodafone Magyarország Zrt., a Hungarna Kft. és a Tesco-Global Áruházak Zrt. A fejlesztéshez szükséges forrást Magyarország legnagyobb kockázati tőkéjét kezelő cége, a Hiventures Zrt. biztosította.

Az együttműködések a startupok és a nagyvállalatok között már elindultak, segítve ezzel a startupok piaci jutását, végső soron pedig a technológiák szélesebb körben való terjedését a jövőben.

A NAK TechLab inkubátor programjának zárásaként a – vírusjárványra tekintettel – csapatok Magyarország első virtuális Demo Dayén mutatták be megoldásaikat és a nagyvállalatokkal közösen indított együttműködési terveiket. Nyolc csapat, három zsűritag, egy moderátor és több száz

érdeklődő csatlakozott egyszerre, térben egymástól távol, online platformokon.

A zsűriben Györffy Balázs, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara elnöke, Pistyur Veronika, a Bridge Budapest ügyvezetője és Moldován András, az AnimalSoft Kft. tulajdonosa és ügyvezetője tett fel keresztkérdéseket a prezentáló csapatoknak. Az adás végére a digitális almamolycsapdát fejlesztő SMAPP gyűjtötte be a legtöbb voksot a nézőktől.

• NAK

Különleges kiadvány a százéves jubileumra

Talán még az agrárkamarai tagok előtt is kevésbé ismert, hogy 2020-ban lesz százéves az agrárkamarai rendszer Magyarországon, amelyről a NAK is méltóképpen kíván megemlékezni.

1920. augusztus 19-én hirdették ki a mezőgazdasági érdekképviselétről szóló 1920. évi XVIII. törvénycikket, amelyben – többek között – szerepel, hogy „a mezőgazdaság fejlesztésére és irányítására, valamint a mezőgazdasági lakosság különleges érdekeinek egyetemes előmozdítására és képviselésére mezőgazdasági kamarákat kell alakítani”.

A mezőgazdasági szektor e fontos jubileuma alkalmára a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara és Strausz Péter, a Budapesti Corvinus Egyetem egyetemi docense egy különleges kiadvánnyal készül.

– Az agráriumban már a 19. század második felében megfogalmazódott az igény egy átfogó érdekképviselői szervezet létre-

hozására, így sokak álma vált valóra, amikor 1920-ban sor került a mezőgazdasági kamarai rendszer létrehozására. A kamarák fontos szerepet vállaltak az agrárium fejlesztésében, számos önálló kezdeménnyel segítették a mezőgazdaság modernizációját és az agrárium érdekeinek érvényesítését a gazdaságpolitikán belül. Évtizedes munkájuk során számos eredményt értek el, ezért óriási veszteség volt, amikor a fokozatosan berendezkedő kommunista hatalom 1946-ban felszámolta őket. Remélem, hogy a két világháború közötti tevékenységük, illetve a rendszerváltás után létrejött agrárkamarak munkájának bemutatása révén az

agráriumban működők és az érdekeiket képviselő kamarai rendszer jobban megismerheti közös múltját, s ebből erőt meríthet a jelen kihívásainak megválaszolásához is – indokolta meg az együttműködést a tervezett kötet írója, Strausz Péter.

A tervezett tematika: a mezőgazdasági kamarák létrehozása; kamarák az agrárium szolgáltatásban – érdekképviselői munka, részvétel a mezőgazdaság fejlesztésében; kiemelkedő kamarai személyiségek, érdekességek; a kamarák megszüntetése 1946-ban; a rendszerváltás utáni agrárkamarak tevékenysége.

• RF/NAK

Az Amalgerol® termékcsalád

Az Amalgerol® a növénykondicionáló készítmények piacának vezető terméke ma Magyarországon. A klímaváltozás negatív hatásai (kora tavaszi aszály, kései fagyok, hőségperiódusok, a csapadékhiány, hirtelen lezúduló nagy mennyiségű eső, stb.) csökkentik a termesztett növényeink termését. Ezen problémák leküzdésére használható az Amalgerol® és két új termékkel kibővült termékcsaládja.

Talajkezeléskor az Amalgerol® magas szerves olajtartalma miatt óriási határfelületen terül szét a talajszemcséken, nagy életteret biztosítva a talajmikrobáknak. Emellett könnyen felvehető széntartalma azonnal hasznosuló tápanyagot is ad a talajbaktériumok számára, így a talaj hasznos élő szervezetei látványos működésbe kezdenek, gyors szaporodásnak indulnak. Az Amalgerol® rendszeres használatával javul a talajszerkezet és a tápanyagok felvehetősége. A szármagmaradványok lebomlása felgyorsul. Az Amalgerol® kezelés hatására a növények gyökerén élő mikorrhiza mennyisége meghétszereződik. A mikorrhizák szimbiózisban élnek a növények gyökereivel és mintegy azok „meghosszabbított karjai”, sokkal messzebből képesek a vizet és a tápanyagokat a gyökér és így a növény számára biztosítani.

Kikelt növények esetében, a növényi stresszeket okozó tényezők bekövetkezése utáni Amalgerol® kezelés mérsékeli ezen tényezők termést csökkentő hatását. Használata következtében a növények tápanyag felvétele megnő, hasonlóan, mint az emberi gyógyászatban a műtét utáni svédcepp kúra esetében, a növények gyorsabban heverik ki a környezet okozta káros hatásokat.

Az Amalgerol® termékcsalád új tagja az Amalgerol® Essence. A már ismert Amalgerol® alap összetevői az Essence-ben megmaradtak, de néhány összetevő természetes, biológiai anyagra cserélődött, hogy az Essence tökéletesen megfeleljen a biológiai készítmények előírásainak, így az Amalgerol® Essence a biológiai termesztésben is használható készítmény. Az Essence-ben az összetevők kiegészültek egy széles aminosav sorral, növelve az Essence biológiai hatékonyságát. A növények saját maguk építik fel és raktározzák az aminosavakat és amikor szükség van rá, felhasználják. Abban az esetben, amikor a növény készen megkapja ezeket az aminosavakat, úgy ezeket már nem kell saját magának felépítenie, így tápanyagot, energiát és időt takarít meg. Az így megtakarított tápanyag és energia a növények ellenálló képességének, termés mennyiségének és minőségének növelésére fordítható. Az Amalgerol® Essence talaj és növénykezelésre is használható, ugyanúgy, mint az Amalgerol®. Dózisa általában a már ismert Amalgerol® dózisának a fele, de nem kevesebb, mint 2 l/ha. Kiszárazása: 15 és 600 liter.

Az Amalgerol® új szilárd fejlesztése az Amalgerol® Starter mikrogranulált starter műtrágya. Az Amalgerol® Starter megfelelő arányban tartalmazza a növények kezdeti fejlődéséhez szükséges tápelemeket. A gyors gyökér képződést elősegíti a magas, könnyen felvehető foszfor, cink és kén tartalma. Az Amalgerol® Starter (4% N; 24% P₂O₅; 2% K₂O; 1,25% S; 2% Zn; 5% Amalgerol® Essence) különlegessége, hogy 5%-os arányban tartalmazza az Amalgerol® Essence mikrogranulált formulációját, amely fokozza a talaj mikrobiológiai életét, elősegíti a mikorrhiza képződését a gyökereken, a tápanyag feltáródást és ezáltal a növény kezdeti fejlődését. Az Amalgerol® Starter-t a vetéssel egy menetben, sorkezeléssel, a vetőgépen lévő mikrogranulátum szóró adapterrel juttatjuk ki, 15-20 kg/hektár dózisban. Kiszárazása: 20 kg-os zsák.

AMALGEROL®

Házhoz visszük az agrárium híreit!

A NAKlap egyedi tartalommal bír, átlagosan 340 000 példánnyal, névre, címre szóló terjesztéssel, a legnagyobb országos lefedettségű, évente tíz alkalommal publikát időszakos kiadvány, amely az agrárium legfontosabb híreivel, kérdéseivel foglalkozik. A lapból az ágazatban dolgozó őstermelők, kis-, közép- és nagyvállalkozók is hasznos információkhoz juthatnak.

NAKLAP

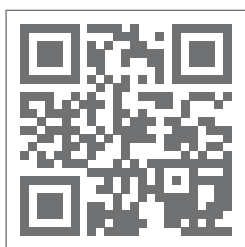
A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA LAPJA

ORSZÁGOS TERJESZTÉS

átlagosan 340 000
postaládában
hónapról hónapra

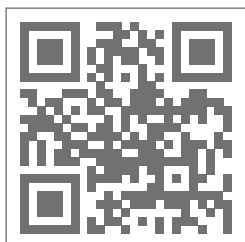
Az újság PDF formátumban
az agrárkamara honlapján
is elérhető:

www.nak.hu/sajto/naklap

Cikkeink és egyéb
érdekességek között
tallózhatnak oldalunkon:

www.agrariumonline.hu

Hirdessen a NAKlapban, agrárkamarai tagoknak 20% extra engedményt biztosítunk!

HIRDETÉSI INFORMÁCIÓ:

Tremmer Tamás

lapmenedzser

+36-20/5347-137

naklap@maraton.hu

